ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова НМР ВСП «ІІНО КНУБА»
_____ Дмитро ПРУСОВ
від «26» травня 2026 р.

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

УПРАВЛІННЯ МІСЬКИМ ГОСПОДАРСТВОМ

1) Шифр за ОПП: ВК
2) Навчальний рік: 2026/2027
3) Освітній рівень: другий рівень вищої освіти (магістр)
4) Форма навчання: денна/заочна
5) Компонента спеціальності: вибіркова
6) Семестр: 2,3
7) Викладач (розробник карти): к. держ. упр., доцент, доцент кафедри девелопменту та просторового планування ВСП «ІІНО КНУБА» Самойлова Ірина Іванівна Корпоративна адреса електронної пошти: samoilova.ii@iino.in.ua Посилання на сторінку викладача на сайті ВСП «ІІНО КНУБА»: https://iino.knuba.edu.ua/2017-08-27-11-33-37/kafedry/kafedra-ekonomiky-menedzhmentu-ta-upravlinnia-terytoriiamy?view=article&id=2131:samojlova-irina-ivanivna&catid=2
8) Мова навчання: українська
9) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): Вивченню дисципліни передують наявність знань із основ менеджменту, фінансів, містобудування, житлово-комунального господарства та нормативно-правового регулювання діяльності міських територіальних громад.
10) Мета курсу: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо організації, функціонування та ефективного управління міським господарством, забезпечення сталого розвитку міських територій, підвищення якості муніципальних послуг, раціонального використання ресурсів та впровадження сучасних управлінських технологій у сфері житлово-комунального господарства й міської інфраструктури.
11) Структура курсу:

	Лекції, год	Практичне заняття, год	Лабораторні заняття, год	Курсовий проект/ курсова робота РГР/ контрольна робота	Самостійна робота здобувача, год	Форма підсумкового контролю
	16/10	16/10	-	Розрахунково-графічна робота	88/100	залік
	Сума годин:			120		
	Загальні кількість кредитів ЄКТС:			4,0		

12) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Денна форма навчання

Лекції: — 16 год.

Лекція 1 (2 год.): Тема 1. Принципи побудови міської системи управління.

Лекція 2 (2 год.): Тема 2. Вплив ресурсних обмежень на умови розвитку міст.

Лекція 3 (2 год.): Тема 3. Поняття про міське господарство.

Лекція 4 (2 год.): Тема 4. Підгалузі та основні системи міського господарства.

Лекція 5 (2 год.): Тема 5. Роль стратегічного планування у розвитку міста.

Лекція 6 (2 год.): Тема 6. Система управління економікою міського господарства.

Лекція 7 (2 год.): Тема 7-8. Управління земельними ресурсами міста. Екологізація міського розвитку та запобігання надзвичайним ситуаціям.

Лекція 8 (2 год.): Тема 9. Сучасні технології управління міським господарством.

Заочна форма навчання

Лекції: – 10 год.

Лекція 1 (2 год.): Тема 1-2. Принципи побудови міської системи управління. Вплив ресурсних обмежень на умови розвитку міст.

Лекція 2 (2 год.): Тема 3-4. Поняття про міське господарство. Підгалузі та основні системи міського господарства.

Лекція 5 (2 год.): Тема 5-6. Роль стратегічного планування у розвитку міста. Система управління економікою міського господарства.

Лекція 7 (2 год.): Тема 7-8. Управління земельними ресурсами міста. Екологізація міського розвитку та запобігання надзвичайним ситуаціям.

Лекція 7 (2 год.): Тема 9. Сучасні технології управління міським господарством.

Денна форма навчання

Практичні: – 16 год.

Заняття 1 (2 год.): Тема 1. Принципи побудови міської системи управління.

Заняття 2 (2 год.): Тема 2. Вплив ресурсних обмежень на умови розвитку міст.

Заняття 3 (2 год.): Тема 3. Поняття про міське господарство.

Заняття 4 (2 год.): Тема 4. Підгалузі та основні системи міського господарства.

Заняття 5 (2 год.): Тема 5. Роль стратегічного планування у розвитку міста.

Заняття 6 (2 год.): Тема 6. Система управління економікою міського господарства.

Заняття 7 (2 год.): Тема 7-8. Управління земельними ресурсами міста. Екологізація міського розвитку та запобігання надзвичайним ситуаціям.

Заняття 8 (2 год.): Тема 9. Сучасні технології управління міським господарством.

Заочна форма навчання

Практичні: – 10 год.

Заняття 1 (2 год.): Тема 1. Принципи побудови міської системи управління.

Заняття 2 (2 год.): Тема 3-4. Поняття про міське господарство. Підгалузі та основні системи міського господарства.

Заняття 3 (2 год.): Тема 5. Роль стратегічного планування у розвитку міста.

Заняття 4 (2 год.): Тема 7. Управління земельними ресурсами міста.

Заняття 5 (2 год.): Тема 9. Сучасні технології управління міським господарством.

Лабораторні: -

Розрахунково-графічна робота: РГР виконується за індивідуальним варіантом. РГР складається з двох частин: теоретичні питання та виконання практичного завдань.

Денна форма навчання

Самостійна робота студента: – 88 год.

Тема 1. Принципи побудови міської системи управління. – 11 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 2. Вплив ресурсних обмежень на умови розвитку міст. – 11 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 3. Поняття про міське господарство. – 11 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 4. Підгалузі та основні системи міського господарства. – 11 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 5. Роль стратегічного планування у розвитку міста. – 8 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 6. Система управління економікою міського господарства. – 9 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 7. Управління земельними ресурсами міста. – 9 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 8. Екологізація міського розвитку та запобігання надзвичайним ситуаціям. – 9 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 9. Сучасні технології управління міським господарством. – 9 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Заочна форма навчання

Самостійна робота студента: – 100 год.

Тема 1. Принципи побудови міської системи управління. – 12 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 2. Вплив ресурсних обмежень на умови розвитку міст. – 12 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 3. Поняття про міське господарство. – 13 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 4. Підгалузі та основні системи міського господарства. – 13 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 5. Роль стратегічного планування у розвитку міста. – 10 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 6. Система управління економікою міського господарства. – 10 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 7. Управління земельними ресурсами міста. – 10 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 8. Екологізація міського розвитку та запобігання надзвичайним ситуаціям. – 10 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

Тема 9. Сучасні технології управління міським господарством. – 10 год. Самостійне опрацювання нормативно-правових актів; аналіз літературних джерел; підготовка до практичних занять; виконання розрахунково-графічної роботи; підготовка до підсумкового контролю.

13) Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Безлюбченко О.С. Управління міськими територіями: [конспект лекцій для студентів денної і заочної форм навчання освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія», освітня програма «Міське будівництво та господарство»]. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2020. 117 с.
2. Дзюбинська О.В., Смаль М.В. Електронний посібник з дисципліни «Управління міським господарством». Луцьк: ЛНТУ, 2022. URL: https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/%D0%91%D0%A6%D0%86%202%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9/index.html
3. Управління містом: підручник / Л.Г. Комаха, В.С. Колтун, Ю.Ф. Дехтяренко та ін.; за заг. ред. Ю.Ф. Дехтяренко. К.: ВПЦ «Київський університет», 2023. 464 с.
4. Управління містом та міcько-сільською ґміною за моделлю партнерства та співробітництва – адаптація до українських умов. 2019. URL: https://auc.org.ua/sites/default/files/library/broszura-final-print.pdf

Додаткова література:

1. Аверкина М.Ф. Забезпечення стійкого розвитку міст та агломерацій: теорія, методологія, практика: монографія. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2015. 496 с.
2. Волкова В.В., Волкова Н.І. Місцеві фінанси: навч. посіб. Вінниця: Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2022. 105 с.
3. Дехтяренко Ю.Ф., Виговська О.В. Екологічні аспекти розвитку сучасних українських міст. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. №10. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2265.
4. Карплюк В. Люди невсеодно. Розвиток міст. К.: Саміт-книга. 2023. 144 с.
5. Климчик О.М. Урбоекологія: підручник. Херсон: Олді-плюс, 2019. 208 с.

6. Мамонова В.В. Управління місцевим бюджетом та фінансами: навч. посіб. Харків: Магістр, 2012. 224 с.
7. Махнюк В.В., Махнюк В.М., Самойлова І.І. Забезпечення вимог цивільного захисту населення України в умовах війни під час планування та забудови територій. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. Т. 34(73). № 1. 2023. С. 63-68.
8. Самойлова І.І., Самойлов О.О. Формування державного регуляторного механізму у сфері поводження з твердими побутовими відходами в Україні / Інвестиції: практика та досвід. №2. 2019. С. 145–148.
9. Самойлов О.О., Самойлова І.І. Напрями посилення екологічної безпеки міста. Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 6-7 березня 2025 р.). Вінниця: ВНТУ, 2025. С. 119–120.
10. Самойлова І.І., Самойлов О.О. Сучасні технології управління міським господарством: шлях до розумного міста. Наукові інновації та передові технології, Серія "Економіка". №10(50). 2025. С. 828-839.
11. Самойлов О.О., Самойлова І.І. Екологічні аспекти функціонування та розвитку міського середовища. Актуальні питання у сучасній науці, Серія "Економіка". №10(40). 2025. С. 102-111.
12. Стадник Г.В., Радіонова Л.О. Модель управління малим містом України: виклики сучасності. Економіка та управління національним господарство. Вип. 28. 2019. С. 23-30.
13. Радченко К. В. Сучасні зарубіжні підходи до визначення поняття «розумне місто (smart city). Управління економікою: теорія та практика. Київ: ІЕП НАНУ. 2022. С. 174-188.
14. Ткачук О.А. Міське господарство: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2018. 244 с.
15. Anastasiia Husiatynska, Iryna Samoilova. Modern aspects of civil society interaction with local government bodies // Scientific papers of silesian university of technology. Organization and management series. №160. 2022. PP. 262-273.
16. Smart city: технології «розумного міста» та їх цільове призначення. URL: https://eukraine.org.ua/ua/news/smart-city-tehnologiyi-rozumnogo-mista-ta-yih-cilove-priznachennya

Нормативно-правове забезпечення:

1. Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів / Постанова ВРУ №1359-XIV від 24.12.1999. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1359-14
2. Про містобудівний кадастр: Постанова ВРУ №559 від 25.05.2011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-2011-%D0%BF
3. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр
4. Про регулювання містобудівної діяльності / Закон України від 17.02.2011 р. №3038-VI. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3038-17

Інформаційні ресурси:

1. Державний земельний кадастр України: офіційний вебпортал. URL: https://e.land.gov.ua
2. Законодавство України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/
3. Кабінет Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua/
4. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: http://www.rada.gov.ua/

14) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів)

Поточне оцінювання та самостійна робота		Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Результати роботи студентів під час семінару/ практичної роботи; оцінювання самостійної роботи	Якість виконання індивідуального завдання (РГР)		
50	20	30	100

15) Умови допуску до підсумкового контролю:
- відвідування лекцій;
- активність на практичних заняттях;
- дотримання термінів виконання РГР;
- дотримання умов академічної доброчесності.

16) Політика щодо академічної доброчесності: розуміння здобувачами вищої освіти норм академічної доброчесності (вимог щодо оригінальності текстів та допустимого відсотку співпадінь).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

17) Примітки:

Силабус з навчальної дисципліни "Управління міським господарством" затверджено на засіданні кафедри девелопменту та просторового планування, протокол від «21» травня 2026 за № 02/05

Викладач (розробник) _____ Ірина САМОЙЛОВА, к. держ. упр,. доцент

Зав. кафедри _____ Вікторія ЧУДОВСЬКА, к.е.н., ст. дослідник

Розглянуто і схвалено Науково-методичною радою ВСП «ІІНО КНУБА»,
Протокол від «25» травня 2026 р. за № 11